

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 53. An sit obligatio compensandi damna orta ex dilatione restitutionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

di gravitatem materiæ, sive illam gravitatem convertendi in levitatem.

Instab. 2. Obligatio gravis respicit materiam gravem. R. Respicit materiam gravem, quæ tota sub mortali restitui debeat, n, quæ sub mortali eousque restitui debeat, ut non maneat gravis, c, & hoc fiet in nostro casu.

Q. 53. An sit obligatio compensandi damna orta ex dilatione restitutionis. R. Culpabiliter differens restitutionem tenetur compensare damna, uti patet: è contrà si delatio non sit culpabilis sed superveniat, v. g. ex impotentia restituendi, AA distinguunt, nam si debitum erat ex delicto, *Molin. Laym. Rebel. Lugo d. 21. n. 17. Less. l. 2. c. 16. n. 32. Dicast. de Rest. d. 10. n. 76. Tamb. l. 8. t. 3. c. 2. §. 6. n. 5. Illf. t. 4. d. 3. n. 262. Petsch. p. 212.* aliique communiùs obligant ad refarcienda damna, quia injusta acceptio, quæ præcessit, adhuc est causa illorum; *Nav. tamen Dian. p. 11. t. 2. R. 34. Burgh. cent. 1. cas. 10. & 24.* excusant, nisi prævidens & volens posuisset causam dilationis; quam sententiam *Dicast.* vocat probabilissimam, si causa differendi sit gravis necessitas vel periculum spirituale, quia ultima damna proveniunt ex justa dilatione solutionis, justa autem dilatio purgat moram, estque tum justa, quando in his circumstantiis fieri non potest solutio, tum enim creditor non potest esse rationabiliter invitatus circa dilationem; & secundùm hanc sententiam docet contra alios *Lugo d. 18. n. 43.*, si materia restituenda valebat 100: aureis, quando debebat restitui, & postea valet tantùm 80:, quando post dilationem justam restituitur, satis esse restituere valorem 80:, nam quando valebat

100: ;

100: , tum non tenebatur ex delicto formali & proximo solvere : Utraque sententia est probabilis , prima tamen probabilior : Notat autem rectè *7lls.* , si dilatio facta sit propter talem necessitatem , ob quam tum licuisset rem eandem auferre domino , non fore obligationem compensandi damna ex dilatione secuta , quia tum non imputarentur delicto sed necessitati , quæ sicuti excusasset acceptionem , sic nunc excusat retentionem : E contrà si obligatio restituendi non fit ex delicto , communis & vera sententia est cum *Lug. d. 18. n. 35.* non esse obligationem resarciendi damna orta ex dilatione , nisi forte expressè contraxissent de his resarciendis , etiam in mora non culpabili ; item nisi delatio postea cognosceretur esse domino damnosa & voluntariè fieret , tum enim succederet mala fides , & teneretur etiam de casu fortuito , ut colligitur ex *L. 18. ff. Commodati , & cap. Decima. 16. q. 1.* Vide dicenda à n. 357. Item n. 360. An differri possit restitutio , si alioqui damnum domino vel damnificatori causaretur , dicitur à n. 424. Non peccari autem mortaliter , si absque gravi damno domini ad breve tempus differatur restitutio , dictum est p. 1. n. 1002. Denique justas causas differendi restitutionem ad tempus , dabimus hic n. 360.

253 Q. 54. *Quid addendum sit circa lignantes vel pascentes in fundo alieno.* R. Seqq. §. 1. Lignans in sylva spectante ad privatum tenetur reparare totum damnum , sicuti si in alia re damnificasset , uti tenent omnes communiter , quamvis videantur dissentire *Sor. & Tolet. apud Dicast. de Rest. d. 9. n. 353.* Quod si communitas alicui privato
elo-